

Ihász Rudolf (Rezső)

Ihász Rudolf nemzetőrkapitány, országgyűlési képviselő 1817. október 29-én született Sopronban. Apja, Ihász Imre Veszprém megyéből származott, a soproni líceumban tanult. Ő is szerepelt 1792-ben a soproni diákok színelőadásán, amikor először mutattak be magyar nyelvű darabot. Utána, mint jogász a Pest-budai színház számára több darabot fordított. A család 1815 körül költözött Sopronba, ekkor megvásárolták a mai Caesar-házat, egy Duzár nevű kereskedőtől.

Ihász Rudolf a líceumban tanult, házitánítója Székács József, a későbbi költő volt. Tanulmányai után vármegyei jegyzőként dolgozott. Szülei halálával, 1848 januárjában Rudolfé lett a Caesar-ház. A szabadságharc kezdetén a család egész ezüstkészletét a hazának ajándékozta, majd 1848. március 16-án a soproni nemzetőrségbe állt. A városi Casino nagytermében az országos törvény kihirdetéséig ideiglenes nemzetőrségi tisztikart választottak, ennek számvevője Ihász Rudolf lett. Júliusban a hat századra felosztott városi nemzetőrség hivatalos tisztválasztására került sor, ahol Ihász kapitánnyá választották.

Szeptember 24-én a soproni önkéntes mozgó nemzetőrszázad kapitányaként 162 fős csapatával indult el Sopronból és Perczel Mór parancsnoksága alatt harcolt a Muraközben öt héten át. Perczel napiparancsban emlékezett meg a hős soproniakról. Sopron osztrák megszállásáig, 1848. december 16-ig volt századosi rangban Ihász.

A megtorlás és a passzív ellenállás alatt sem felejtette el a város tetteit. Unokatestvére, Ihász Dániel honvédezredes Kossuth-ot követte száműzetésébe. Rudolf - bármennyire veszélyes is volt ez - szorgalmasan levelezett rokonával.

Kézenfekvőnek látszott, hogy 1861-ben ugyanaz a személy képviselje a várost az országgyűlésen, mint 1848-ban: Martini Frigyes az egykori főbíró, képviselő a tisztséget elhárította magától. Lunkányi felszólítására az egybegyűltek Ihász Rudolf városi főjegyzőt ajánlották, s mivel ellenjelöltet senki sem állított, közfelkiáltással meg is választották képviselőnek. Politikai nézetei - a jegyzőkönyv tanúsága szerint: hazánk iránti szeretet, a törvényekhez való tántoríthatatlan ragaszkodás, „...mely irányban neki jelesen az 1848-ki törvények szolgálnak kiindulási pontjául”. Három cikluson át képviselte városát Ihász (1861, 1865, 1869). Az 1865-ös választási programja Deák Ferenc nézeteit tükrözte, majd csatlakozott is a Deák párthoz. Országgyűlési szerepléséről saját költségén, német nyelven készített beszámolót, amit 1868 végén választóival is ismertetett.

A város közéletében is aktívan dolgozott, 1863 tavaszán Sopronban lelkes társaival, Ihász Rudolf elnökletével jött létre az a bizottság, melynek feladata lett a soproni torna- és tűzoltóegyesület létrehozása. Visszavonulva az országgyűlési munkától, 1874-től 1884-ig Sopron főjegyzője volt. Ihász Rudolf egyetlen lányát, Emmát 1874-ben vette feleségül dr. Caesar Gyula orvos, aki a közös hadsereg tisztje volt, de 1848 eszméit nem feledte, nászútra is Turinba ment ifjú hitvesével és Kossuth-ot is meglátogatták.

Ihász Rudolf 1886. május 13-án hunyt el Sopronban, hamvai a Szent Mihály-temetőben nyugszanak.

Irodalom:

Csatkai Endre: A Zöld Ház a Hátsó kapunál In: Kisalföld, 1957. május 13. p. 8.

Sinkovics Gyula: Soproni áldozat a haza oltárára 1848-ban In: Soproni Szemle, 12. évf. (1958) 3. sz. p. 253-256.

Varsányi Péter István: Sopron vármegye és Sopron két választás tükrében (1848-1861) 47. évf. (1993) 3. sz. p. 193-219.

Ifj. Sarkady Sándor: Ihász Rudolf In: Aranykönyv: 2000 Szerk.: Sarkady Sándor Sopron: Quint Reklámügynökség, 1999 p. 76.

Ifj. Sarkady Sándor: Ihász Rudolf (Rezső) In: Ifj. Sarkady Sándor-Tóth Imre: Országgyűlési választások és képviselők Sopronban, 1848-2004: Életrajzi tanulmányok Sopron: Hillebrand Nyomda Kft., 2005 p. 21-23.